

ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІНФРАСТРУКТУРИ ТА ТЕХНОЛОГІЙ

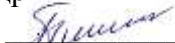
Інститут залізничного транспорту

Факультет «Управління залізничним транспортом»

Кафедра «Екології та безпеки життєдіяльності»

Затверджую

Завідувач кафедри ЕБЖ

О.Я. Пилипчук

Протокол № 1 від «30» серпня 2022 р.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Викладач	Кандидат сільськогосподарських наук, старший викладач Савчук Марина Вікторівна
E-mail	savchuk_mv@gsuite.duit.edu.ua
Навчальна дисципліна	Екологічна паспортизація територій і підприємств
Офіційна назва освітньої програми	Екологія транспортної інфраструктури
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	10 «Природничі науки»
Спеціальність	101 «Екологія»
Обсяг дисципліни в кредитах ECTS	4
Статус дисципліни (обов'язкова, вибіркова)	Цикл дисциплін професійної підготовки, вибіркова
Мета вивчення дисципліни	Метою викладання навчальної дисципліни «Екологічна паспортизація» є набуття студентами компетенцій, знань, умінь і навичок для здійснення професійної діяльності за спеціальністю з урахуванням розробки екологічних паспортів різних підприємств, інвентаризації шкідливих викидів в атмосферу, скидів неочищених та очищених стічних вод у поверхневі водойми та ін., а також аналізувати проектну документацію щодо наявності у ній ефективних засобів захисту довкілля.

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми у сфері екології, охорони довкілля і збалансованого природокористування, або в процесі навчання, що передбачає застосування основних теорій та методів наук про довкілля, та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.
Загальні компетентності	ЗК02. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК06. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). ЗК07. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. ЗК09. Здатність працювати в команді ЗК10. Навички міжособистісної взаємодії.
Спеціальні (фахові) компетентності	ФК3. Розуміння основних теоретичних положень, концепцій та принципів математичних та соціально-економічних наук. ФК4. Знання сучасних досягнень національного та міжнародного екологічного законодавства. ФК5. Здатність до оцінки впливу процесів техногенезу на стан навколишнього середовища та виявлення екологічних ризиків, пов'язаних з діяльністю підприємств транспортної інфраструктури. ФК6. Здатність до використання основних принципів та складових екологічного управління на підприємствах транспортної інфраструктури. ФК8. Здатність обґрунтовувати необхідність та розробляти заходи, спрямовані на збереження ландшафтно-біологічного різноманіття та формування екологічної мережі. ФК9. Здатність до участі в розробці системи управління та поводження з відходами виробництва та споживання. ФК10. Здатність до використання сучасних інформаційних ресурсів для екологічних досліджень. ФК14. Навики здійснення безпечної діяльності в галузі транспортної інфраструктури та прагнення до збереження навколишнього середовища.

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ТЕМАМИ

Модуль 1

«Основи екологічної паспортизації та контроль стану навколишнього середовища» Тема 1. Екологічний контроль за станом навколишнього середовища.

План теми:

1. Екологічний контроль, його складові та методи.
2. Екологічний аудит.

У лекції представлено інформацію про важливість здійснення екологічного контролю за станом навколишнього середовища. Розкрито поняття екологічного контролю, його складові та методи. Детально розглянуто метод екологічного аудиту.

Література: 1, 2, 3,4.

Ключові слова: екологічний контроль, аудит, паспортизація, навколишнє середовище.

Тема 2. Предмет, методи і завдання екологічної паспортизації.

План теми:

1. Екологічний паспорт, необхідність та історія перших екологічних паспортів.
2. Екологічна паспортизація: предмет, мета, методи і завдання.

Розглянуто поняття екологічна паспортизація, її необхідність та історія складання перших екологічних паспортів. Розписано предмет, мету, методи та задачі екологічної паспортизації.

Література: 1, 2, 3,4.

Ключові слова: екологічний паспорт, паспортизація, навколишнє середовище.

Тема 3. Юридичні основи паспортизації.

План теми:

1. Основні стандарти на яких ґрунтується паспортизація
2. Правове регулювання екологічної паспортизації кадастрами.

Представлено загальні положення екологічного законодавства України, які стосуються екологічної паспортизації. Розглянуто ДСТУ 17.0.0.01 «Система стандартів в області охорони природи і поліпшення використання природних ресурсів» та ДСТУ 17.0.0.04-90 «Екологічний паспорт підприємства. Основні положення». Перераховані державні природоресурсні кадастри, які здійснюють правове регулювання екологічної паспортизації.

Література: 1, 2, 3,4.

Ключові слова: стандарт, кадастр, ДСТУ, екологічний паспорт.

Тема 4. Мета паспортизації. Структура і зміст екологічного паспорта.

План теми:

1. Мета і завдання паспортизації.
2. Структура і зміст екологічного паспорта підприємства.

Розкрито головне призначення екологічного паспорта, представлено структуру і зміст екологічної паспортизації. Детально викладено як проводиться складання паспорту підприємства за розділами.

Література: 1, 2, 3,4.

Ключові слова: структура, зміст паспорта, екологічна паспортизація.

Модуль 2.

«Екологічна паспортизація об'єктів, які піддаються антропогенному впливу»

Тема 5. Екологічна паспортизація водних об'єктів.

План теми:

1. Водні ресурси та об'єкти України.
2. Екологічна паспортизація водних об'єктів.

У лекції представлено загальну інформацію що стосується водних ресурсів та об'єктів України, розписано та представлено структуру паспорту водних об'єктів.

Література: 1, 2, 3,4.

Ключові слова: паспортизація, водне господарство, водний об'єкт.

Тема 6. Екологічна паспортизація промислових та сільськогосподарських підприємств.

План теми:

1. Екологічний паспорт промислового підприємства.
2. Екологічна паспортизація сільськогосподарських підприємств.

Детально розписано процес проведення екологічної паспортизації та складання (структуру) екологічного паспорту промислових та сільськогосподарських підприємств.

Література: 1, 2, 3,4.

Ключові слова: паспорт підприємства, екологія, сільське господарство, промисловість.

Тема 7. Екологічна паспортизація потенційно-небезпечних об'єктів.

План теми:

1. Класифікація потенційно-небезпечних об'єктів.
2. Паспортизація потенційно-небезпечних об'єктів.

У лекції представлена інформація щодо екологічної паспортизації потенційно-небезпечних об'єктів, а саме, детально розглянуто класифікацію ПНО та детально розписано структуру паспорту ПНО.

Література: 1, 2, 3,4.

Ключові слова: потенційно-небезпечні об'єкти, екологічна паспортизація, паспорт.

Тема 8. Екологічна паспортизація відходів.

План теми:

1. Ведення державного обліку та паспортизації відходів
2. Паспортизація місць видалення відходів.
3. Технічний паспорт відходу: структура та зміст.

Розкрито правила ведення державного обліку та паспортизації відходів. Детально розписано процедуру проведення паспортизації місць видалення відходів та складання паспорту відходів.

Література: 1, 2, 3,4.

Ключові слова: відходи, полігон, екологічний паспорт,

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Програмні результати навчання	<p>ПРН-04. Використовувати принципи управління, на яких базується система екологічної безпеки.</p> <p>ПРН-08. Уміти проводити пошук інформації з використанням відповідних джерел для прийняття обґрунтованих рішень.</p> <p>ПРН-20. Уміти формувати запити та визначати дії, що забезпечують виконання норм і вимог екологічного законодавства.</p> <p>ПРН-22. Брати участь у розробці проектів і практичних рекомендацій щодо збереження довкілля.</p> <p>ПРН-23. Демонструвати навички впровадження природоохоронних заходів та проектів.</p>
-------------------------------	---

ОЦІНЮВАННЯ

Форми поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль – 20 балів Проміжний контроль - 40 балів Підсумковий контроль – (залік) - 40 балів		
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ			
Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру та балів, набраних на підсумковому контролі (екзамен, залік).			
$\text{Підсумкові бали навчальної дисципліни} = \text{Загальна кількість балів (перед підсумковим контролем)} + \text{Кількість балів за підсумковим контролем}$			
ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS			
Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно («зараховано»)	A	«Відмінно» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою.
80-89	Добре («зараховано»)	B	«Дуже добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні, якість виконання більшості з них

			оцінено числом балів, близьким до максимального, робота з двома – трьома незначними помилками.
75-79		С	«Добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками, робота з декількома незначними помилками, або з однією – двома значними помилками.
65-74	Задовільно («зараховано»)	Д	«Задовільно» - теоретичний зміст курсу освоєний не повністю, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, містять помилки, робота з трьома значними помилками.
60-64		Е	«Достатньо» - теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального, робота, що задовольняє мінімум критеріїв оцінки.
21-59	Незадовільно («не зараховано»)	FX	«Умовно незадовільно» теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота що потребує доробки
1-20		F	«Безумовно незадовільно» теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значимого підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Базова

1. Строкаль В.П., Гловин Н.М. Екологічна паспортизація територій агросфери: навчальний посібник. К.: НУБіП України, 2017. 425 с.
2. Патица В.П., Тараріко О.Г. Агроекологічний моніторинг та паспортизація сільськогосподарських земель. К.: Фітосоціоцентр, 2002. 296с.
3. Некос В.Ю., Максименко Н.В., Владимірова О.Г., Шевченко А.Ю. Нормування антропогенного навантаження на навколишнє середовище: Підручник для студентів екологічних спеціальностей ВНЗ. Х.: ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2007. 288 с.
4. Дударєва Г.Ф. Екологічна паспортизація територій та підприємств: навчально-методичний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра напряму підготовки «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування». Запоріжжя: ЗНУ, 2017. 86 с.

Допоміжна

1. Баб'як О.С., Біленчук П.Д., Чирва Ю.О. Екологічне право України. К.: Атіка, 2000. 216 с.
2. Камлик М.І. Правова база з питань екології та охорони природного середовища. Збірник нормативних актів станом на 1 березня 2001 р. К.: Атака, 2001. 632 с.

Інтернет-ресурси

1. Міністерство екології та природних ресурсів України <http://www.menr.gov.ua/>.
2. Представництво України при ООН. <http://www.uamission.org/>.
3. Український інститут досліджень навколишнього середовища і ресурсів при РНБО України <http://www.erriu.ukrtel.net/index.htm>.